

Bussilla pääsee

Matkoilla on tullut tavaksi tukeutua yleisiin kulkuneuvoihin. Niillä kulkemalla ikään kuin todistaa itselleen, että kyllä tässä pärjätään. Busseissa, metroissa ja ratikoissa pääsee kuitenkin lähemmäs kadunmiestä. Joskus tosin laukkua raahatessa hiki tuppaa tulemaan pintaan.

Australia mielletään Amerikan tavoin maaksi, jossa ei selviä ilmaan omaa autoa. Suurkaupunkien ulkopuolella asutus on laajalle sirpaloitunutta. Miten bussi voisi kierrellä joka nurkan ja pihakadun. Ja sitä paitsi asukkaat ovat varakkaita ja haluavat kulkea omia teitään.

Jonkinmoisen kokemuksen syvällä rintäänellä voin vakuuttaa, että tämä yleinen väite ei pidä paikkaansa ainakaan Ausseissa. Monien suurkaupunkien liepeillä toimii tiheähkö junaverkosto ja vielä tiheämpi bussiverkko. Julkisilla pääsee karkeasti noin 15 minuutin kävelymatkan päähän kotiovelta melkein paikassa kuin paikassa.

Esimerkiksi Länsi-Australiassa Perthin ympäristössä vihreät Transperth-bussit tuntuvat kulkevan kaikkialle. Yhteisen katto-organisaation alla liikennettä hoitaa kolme yksityistä yritystä. Busseja on yhteensä noin 1500. Maksullisten reittien lisäksi muutamassa isommassa paikassa toimii ilmainen keskustan CAT-palvelu.

Bussien koneistojen ja alustojen osalta markkinaa hallitsevat Mercedes-Benz ja Volvo. Korit on valmistanut Volvon ja australialaisen Grenda-yhtiön yhteisyrittäjä Volgren. Vähänkin huonosti liikkuvalla bussilla niiaa kauniisti ja liu'uttaa oven alta rampin.

Bussit ovat uusia ja hyväkuntoisia. Ilmastointi toimii. Nysset eivät rämise kuten vaikkapa Englannissa. Tekniikassa jylläävät viimeisimmät virtaukset. Päästöiltään myllyt täyttävät Euro 5 tai 6 -vaatimukset. Automaattivaihteisto toimii kuin parhaassakin pirssissä, ja toisiojarru hiljentää hellästi vauhtia.

Kuskeja löytyy tietysti moneen lähtöön. Jotkut harvat kiihdyttävät kuin portugalilaiset jarruttaakseen rajusti seuraavassa risteyksessä. Ajetaan aggressiivisesti katukivien yli. Tällaiset fangiot ovat onneksi poikkeuksia.

Ylivoimainen enemmistö kuskeista osaa käyttää oikein bussien hienoa tekniikkaa. Ei tarvitse kiihdyttää eikä jarruttaa täysillä. Erityisen hienosti kuskin taito tulee esille ajettaessa tiukoissa liikenneympyröissä. Taitavat, useimmiten naiset eivät huristele kanttareiden ja kivien ylitse. Tavallisesti odotetaan, että sisään astunut matkustaja ehtii istuutua.

Sattuipa kerran, että kuski oli kääntymässä oikealle, siis vastaan tulevan liikenteen editse väärästä kohtaa. Kuski pyysi ensin matkustajia liikenteen ohjaajiksi. Kun se ei toiminut, hän pyysi yhtä autoilijaa pysyttämään pääväylän liikenteen. Selvittiin.

Yleensä kuskit sanailevat veikeästi toivotuksiaan ja kommentoivat vaikkapa asiakkaan hienoa hattua. Yksi kuski piteli pöydällä karkkipussia ja kehotti ihmisiä panemaan suun makeaksi.

pajen